

GERD-JAN POORTMAN

Het spel met de Nederlanders in een race rond de wereld! Oceaan

An aerial photograph of a sailboat race on a vast, blue-green ocean. Several sailboats with colorful sails (red, blue, purple, black) are visible, each leaving a white wake behind it. The sails feature various logos and names, including 'DORLAND', 'MAPFRE', 'Brunel', 'Alzavon', and 'Santitas'. The sky is clear and blue, and the horizon is visible in the distance.

Gideon Messink
Anje-Marijke van Boxtel
Simeon Tienpont
Bouwe Bekking
Peter van Niekerk
Tom Touber
Annemieke Bes
Wouter Verbraak
Eveline Poortman
Carolijn Brouwer

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	5
2.	Vorbereiding	9
2.1	Gideon Messink – Vorbereiding	23
3.	Team	27
3.1	Anje-Marijcke van Boxtel	41
4.	Nederlanders	45
4.1	Simeon Tienpont	59
5.	Ontwikkeling	63
5.1	Bouwe Bekking & Peter van Niekerk	77
6.	Route	97
6.1	Tom Touber	109
7.	Leven op de boot	113
7.1	Annemieke Bes	125
8.	Tactiek & Navigatie	129
8.1	Wouter Verbraak	139
9.	Gevaren	143
9.1	Eveline Poortman	159
10.	Vrouwen	163
10.1	Carolijn Brouwer	169
11.	Nawoord	173

1.

INLEIDING

Op een grauwe lentedag, ergens in 1998, stapte ik vanuit mijn studentenwoning naar buiten. Het glas dat onze woning van licht voorzag, gaf een prachtig uitzicht over de haven van Southampton. Het was er ongelooflijk druk. Duizenden mensen liepen heen en weer, met tien boten als centrale attractie.

Bekijks bij een boot is in Southampton geen bijzonderheid. De stad staat bekend als het zeilmekka van Noord-Europa. Het was een belangrijke reden waarom ik er was gaan wonen. In Nederland had ik een studie gevolgd maar al snel bleek dat ik daar niet op mijn plek was. Ik zat teveel met mijn hoofd op het water en te weinig met mijn hoofd in de boeken. In Engeland was er een speciale opleiding die het nuttige met het aangename verenigde. Ik volgde een managementopleiding die gericht was op de maritieme sector en voer daarnaast op zoveel mogelijk verschillende boten.

Bijna wekelijks meerde ik zelf aan in de haven waar nu duizenden mensen rondwaalden. Als het goed was gegaan kreeg ik een complimentearend schouderklopje, bij een minder resultaat spraken de toeschouwers opbeurende woorden. Dat was voor mij niets nieuws.

Vanaf mijn zevende zeilde ik wedstrijden en zelden stond er meer dan een handvol mensen op de steiger te wachten.

Dat deed voor mij niets aan de sport af. Voor zeilen moet je fit zijn, snel kunnen nadenken en onder druk de juiste handelingen kunnen doen. Je moet sterk én slim zijn en goed kunnen samenwerken. Ik was zo'n fan, mijn hele leven stond in het teken van het zeilen.

Toch had ik tot voor kort weinig met de *Whitbread Round the World Race*. Ik had meegedaan aan wedstrijden over het Kanaal en dat was me heel slecht bevallen. Voor mij was oceaanracen 24 uur achter elkaar wakker zijn, kou lijden en heel weinig doen. Ik vond het verschrikkelijk. Dat negen maanden doen? Ik verklaarde de deelnemers voor gek!

Tienduizenden Britten waren echter een heel andere mening toegedaan. In de wijk *Ocean Village* was een speciaal dorp opgezet, waar fans de boten konden bekijken. Het was de zevende editie van de race en alle edities waren in Zuid-Engeland begonnen en geëindigd. De tien boten lagen naast elkaar opgesteld. Daaromheen liepen mannen in gesponsorde shirts druk heen en weer.

Onder mijn internationale klasgenoten zat een groot aantal fans. Op onze universiteit hadden we sinds kort een goede internetverbinding. Niet zo lang geleden had het internet een vlucht genomen en daar was ook de organisatie van de *Whitbread Round the World Race* op ingesprongen. In 1997 kon je de race voor het eerst live via internet volgen.

Iedere dag zaten mijn klasgenoten en ik gebiologeerd naar het computerscherm te kijken. Hoe was het weer waar de vloot voer en waar gingen de boten overstag? Het werd een verslaving. We analyseerden de handelingen en voorspelden wie de etappes gingen winnen. De race ging in ieders bloed zitten. We werden megafan.

Ik liep door de haven van Southampton richting de drukte. Ik was al jarenlang onderdeel geworden van de zeilwereld en had op talloze boten in binnen- en buitenland gevaren. Omdat ik ook nog een op watersport gerichte studie volgde, dacht ik wel te weten wat ik ging zien. Maar ik was en bleef een zeilfan. En omdat de grootste zeilrace ter wereld in mijn studentenstad van start was, ging ik toch kijken.

Aan het eind van de steiger zag ik de tien deelnemende boten naast elkaar liggen. De Nederlandse boot Brunel Sunergy lag achteraan. Ik nam plaats achter een hek en zag de mannen in felgele pakken voorbijlopen. Op grote laarzen stapten ze om de boot heen. Aan hun verlopen koppen was te zien dat de race zijn tol had geëist. Uit hun ogen sprak vermoeidheid, aan hun huid was te zien dat het leven op de oceaan meer vroeg dan alleen maar goed kunnen zeilen.

Ik herkende Hans Horrevoets en Peter van Niekerk. Zij waren mijn helden, al waren we bijna van dezelfde leeftijd. Ze hadden met Brunel Sunergy aan de *Whitbread Round the World Race* meegedaan en zeker niet gewonnen. Maar dat was niet allesbepalend. Ze hadden meer dan honderd dagen op zee doorgebracht en golven van twintig meter hoog weerstaan. Zij hadden Afrika, Australië, Amerika en Nieuw-Zeeland gezien, vijf oceanen over-

gestoken en de mythische Kaap Hoorn gerond. Zij hadden iets gepresteerd waarvan ik tot die dag niet eens durfde te dromen.

Zonder wat te zeggen observeerde ik hen minutenlang. En terwijl ik daar stond, greep het me. Ik dacht terug aan de keren dat ik het Kanaal was overgestoken. Dat was voor mijn gevoel echt een ervaring. Maar de zeilers die nu om me heen liepen, hadden iets veel groteskers gedaan. Ze hadden maanden afgezien, amper geslapen, honger gehad, maar niet opgegeven. Dit waren mannen die de hele wereld hadden rondgezeild!

Ik liep terug in de richting van mijn appartement en bezag oceaanzeeilen in een nieuw licht. Mijn god, wat was het afzien! Maar mijn god, wat was zo'n prestatie mooi! Uit mijn kledingkast pakte ik mijn zeilkleding. Onderweg naar mijn eigen race wist ik zeker dat er een nieuwe droom was geboren: ik wilde zeilen in de *Whitbread Round the World Race*.

7.

LEVEN OP DE BOOT

De navigator komt bovendeks om te vertellen dat we nog ongeveer twee dagen hebben te gaan. Vierentwintig dagen geleden zijn we vertrokken en nu resteren nog slechts 48 uur. Ik weet precies hoelang we op weg zijn, want een teamgenoot zet elke dag een extra streepje op de muur. Het geeft hem overzicht en houvast. Aan het eind van de campagne kan hij precies zien hoeveel dagen hij op zee heeft doorgebracht.

RITME

Ik probeer daar zelf niet teveel aan te denken. Ik wil zo snel mogelijk in het ritme komen waarmee ik optimaal presteer. Dat gaat niet vanzelf. Talloze keren ben ik aan boord van een soortgelijke zeilboot gestapt maar nooit raak ik helemaal gewend aan het leven aan boord.

Door mijn ervaring kan ik er inmiddels wel iets beter mee omgaan. Samen met schipper Bouwe Bekking weet ik het best wat er gaat komen. Ik weet dat het ongeveer vier dagen duurt om weer helemaal in het ritme te komen. Het werkt net als een jetlag. De eerste twee dagen word je op de raarste momenten wakker, daarna ben je er vanaf. Na 96 uur is mijn lichaam aan het nieuwe ritme gewend.

Naast de bedden staat een grote generator. Als er stroom nodig is, gaat die aan. Het is een apparaat met een dieselmotor, die een verschrikkelijke herrie maakt. Het volume is zo luid, dat alle andere geluiden erbij wegvallen. Dat zorgt ervoor dat je in een enorme diepe slaap kan vallen. We noemen hem de droommachine. Als je geluk hebt, begint hij te loeien vlak nadat je in bed stapt. Dat is net als het wonen aan drukke straat in Amsterdam. De eerste dagen is het wennen, vervolgens slaap je overal doorheen.

Een Amerikaanse collega van mij overkwam dat. Binnen enkele seconden na het loeien van de machine raakte hij in zo'n diepe slaap geraakt, dat hij droomde dat hij op het vasteland was. Eenmaal wakker voor zijn volgende dienst, was hij opvallend nukkig. Ik vroeg hem wat er was gebeurd en al snel bleek dat hij te diep had gedroomd. Hij verklapte me dat hij had gefantaseerd over een wilde nacht met drie gewillige vrouwen. De Amerikaan snapte niet waar deze fantasie vandaan kwam maar vond het toch minder aangenaam om met drie ongewassen mannen om zich heen te staan.

HYGIËNE

Want een douche is er niet aan boord. Vooral in de tropen was dat een gemis. Benedendeks kan de temperatuur oplopen tot 50 graden. Het zweet gutst van je af en dat produceert een behoorlijk ambetante geur. Als het dan plots begint te regenen, wordt iedereen gewekt. Op het dek wordt zeep rondgedeeld en iedereen wast zich schoon.

Zonder regen moet je attent zijn op uitslag. Er is een enorme berg babydoekjes aan boord. Dat is de primaire bron van verzorging.